

Wij vinden dat fijn

**Stéphanie
Hoogenberk**

**Wij vinden
dat fijn**

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

© 2026 Stéphanie Hoogenberk
Omslagontwerp Roald Triebels
Omslagbeeld naar een foto van Loraine Bodewes
Foto auteur Nina Schollaardt
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 5501 8

Voor Lore

I have my mother's mouth and my father's eyes;
on my face they are still together

Warsan Shire

Woensdag 8 mei, Amsterdam

Toen ik mijn miskraam nog moest opwekken met allerlei pillen, belde ik de avond van tevoren mijn tante op, Barbara, en ze zei: ‘Stef, ik weet gewoon niet wat ik moet zeggen, ik heb er geen woorden voor en durf je daarom ook bijna niet te bellen. Heb het zelf ook nooit meegemaakt. Wel mijn overbuurvrouw, Bianca. Ja. Die heeft het toen onder de boom in de tuin begraven, ja, dat weet ik nog, en die boom is ook vlak daarna doodgegaan.’

Voor het eerst sinds alle ellende heb ik weer gelachen.

Ik vroeg of ze – mocht ik opnieuw zwanger raken – bij de bevalling wilde zijn als mijn moeder er niet meer zou zijn. ‘Niet erbij, maar vlak daarna.’

‘Reken op mij, Stef,’ zei ze.

Daarna moest ze ophangen, want ze ging wijn over het graf van Hans gieten. ‘Dat had hij heerlijk gevonden.’

Hans, mijn vaders jongere broer, zou vandaag vijfenzeventig zijn geworden. Het is zijn eerste verjaardag na zijn dood.

Barbara was zo vrolijk en opgewekt en ze zei: ‘Steffie, ik ben zo ontzettend blij dat jij weer kunt lachen.’

*

De afgelopen week zat ik elke dag bij de koffiekiosk bij mij om de hoek. Het jammere is dat die akelige Sanne er ook iedere dag zit met haar pasgeborene baby in een draagzak. Normaal gesproken vind ik het al niet fijn om haar tegen te komen, maar nu al helemaal niet.

Ik heb haar ooit op een taal cursus ontmoet in Bordeaux, we waren 21, 22, en trokken een week lang met elkaar op; we aten en dronken iedere avond samen en maakten zelfs een keer een dagtrip naar Saint-Émilion. Daarna vertrok ik weer naar Maastricht, waar ik toen nog woonde, en zij naar Groningen. Wel kwam haar moeder uit Sittard, die de ex van mijn vader bleek te zijn, ontdekte ik toen ik thuis over mijn ontmoeting vertelde.

Dat sms'te ik haar destijds. Ze stuurde er iets op terug, maar ik heb geen idee meer wat.

Jaren later kom ik haar bij mij om de hoek in Amsterdam tegen.

Ik zei: 'Hé, Sanne! Woon jij hier?'

En ze reageerde zo ongelofelijk mat. De keer daarna zwaaide ik weer vrolijk, maar opnieuw reageerde ze heel tam. Ik schrok. Ik kon me niet heugen dat er iets was voorgevallen. Toen ik haar een keer op een feest tegenkwam, stootte ze zelfs met haar elleboog in mijn zij toen ze langsliep.

Vanaf toen ben ik mezelf gaan afleren om te zwaaien of een blijk van herkenning te geven als ik haar zie. Wat nog moeilijk was de eerste paar keren.

En nu zit ze dus iedere dag bij dezelfde koffietent met een pasgeborene in haar draagzak en in deze periode is dat heel onaangenaam.

Gisteren zat ik er met Koos, een oud-collega, aan wie ik het verhaal vertelde en zijn reactie irriteerde me. Hij zei dat mijn vader dan waarschijnlijk iets had geflikt bij die moeder

en dat Sanne heeft gedacht: daar moet ik van wegblijven.

Een vrij onnozele analyse waar veel op af te dingen is.

Toen ze recht voor ons tafeltje stond om koffie te bestellen, zei ik zacht tegen Koos: 'Uitgebluste kop.'

Dat vond hij vals. 'O-hô!' zei hij.

Ik bleef gelukkig kalm en zei: 'Je bent echt de enige die ik ken die serieus op zo'n opmerking ingaat.'

Koos vindt het machtig mooi om het voor vrouwen op te nemen, maar het is nep, dus ik heb dat spel vroeg af weten te kappen (hij klaagde eens over het degelijke ondergoed van zijn vriendin).

Bovendien vind ik dat je me in mijn situatie gewoon vooral even lekker moet laten.

*

Toen ik de dag na mijn moeders diagnose meteen naar haar toe ging, samen met M., zei ik al tegen haar dat ik voelde dat ik naast dit alles ook niet meer zwanger was. En dat ik eigenlijk niet wilde wachten tot we de dertienwekenecho hadden, vier dagen later. Ik wilde van de onzekerheid af.

'Ach Pukje,' zei mijn moeder. 'Maak je toch eens niet zo'n zorgen. Leef met de dag.'

Die dinsdag vroeg ik aan de echoscopist of ze eerst kon kijken of het hartje nog klopte, voordat ze ging uitleggen wat ze allemaal ging controleren.

Ze deed wat ik vroeg en ging met de echokop heen en weer over mijn buik. Ze zocht en zocht.

'Nee,' zei ze. En terwijl ze met de echokop heen en weer bleef gaan, zei ze nog eens: 'Nee.'

Vijf dagen na de diagnose van mijn moeder was het hartje gestopt.

Direct na mijn moeders diagnose had ik Delphine gemaild of ze plek had. Ze zei dat haar praktijk vol zat die week, maar dat ik welkom was bij haar thuis op zaterdagavond. Ik sliep al vijf nachten slecht, werd steeds met schokken wakker – mijn moeder gaat dood, dit is echt – en wist dat Delphine de enige was die iets zinnigs zou zeggen.

We praatten eerst een uur en toen ik dacht dat ze zo zou gaan afronden, zei ze: ‘Wat in deze situatie kan helpen is neurofeedback. Wil je dat proberen?’

Ik kende de term, maar had geen idee wat het inhield.

‘Ik heb er een keer een heel lekkere trip mee gehad,’ zei ze, terwijl ze de spullen bij elkaar zocht. ‘Ineens liep ik op de savanne.’

Ik moest lachen, hoopte dat mij ook zoiets was gegund.

Vijftien minuten later lag ik op haar bank met een deken-tje over me heen en plakkertjes op mijn hoofd, die aangesloten waren op een apparaat. Het was allemaal ontzettend intiem, het voelde alsof ik bij een populaire lerares thuis mocht komen.

Om tien uur ’s avonds kwam ik thuis, bij M. Een halfuur later sliep ik.

Na negen uur onafgebroken slaap werd ik wakker met een kalm hart alsof er niets in mijn leven speelde.

Donderdag 9 mei, Sittard

Mijn moeder moet nu nog steeds drie weken wachten op een punctie en pas dan komt er wel of niet een behandelplan. Ik denk dat ik nu pas echt begrijp wat mensen bedoelen als ze zeggen dat ze zich machteloos voelen.

Mijn neefje Siep had hetzelfde met zijn vader, Hans. ‘Van bescheiden mensen maken ze goed misbruik in het ziekenhuis,’ zei hij.

Maar intussen heeft Ton, sinds zes jaar mijn moeders vriend, toch echt van alles geprobeerd, maar dan zeggen ze dat Hemelvaart ertussen zit, en dat ze al met spoed wordt voorge-
laten, dus je weet gewoon niet waar je het zoeken moet.

Vier weken wachten op een biopt terwijl je uitgezaaide bot- en longkanker hebt.

Toen mijn moeder me die vrijdag in april belde om te vertellen dat er uitzaaiingen waren, zei ze huilend: ‘Ik heb de arts verteld dat je zwanger bent.’

Ik denk dat ze op die manier wilde aangeven dat ze de arts duidelijk had gemaakt dat er iets van haast mee gemoeid was. Ik heb niet durven vragen wat de arts daarop zei.

Naar België wil ze niet. En ze vraagt of ik die mening wil respecteren omdat ze naar eigen zeggen ongelukkig wordt als ik ga pushen. Ik heb wel een maag-darm-leverarts die ik ken gevraagd hoe dat zit met het verder groeien van uitzaaiingen, want in mijn hoofd woekert het alle kanten uit in de tussentijd.

Hij zei dat dat niet zo werkt.

Er zit niks anders op dan te wachten. Zelf heb ik pas op 17 mei een echocontrole bij een mannelijke gynaecoloog – M. en ik googelden hem, we vinden hem lijken op iemand die eigenhandig vrouwen bevrucht – en dat is pas over anderhalve week. Het OLVG-West had pas midden juni plek.

Die fijne vrouwenkliniek waar ik zo ontzettend vriendelijk ben geholpen zit vol tot aan juli. Het voelt alsof het einde der tijden is aangebroken.

Mijn neefje zei dat het komt door de vergrijzing. Een fase waar we doorheen moeten.

Het lijkt ook alsof niemand echt aardig is.

*

Ik hoor maar niks van mijn goede vriend Rijk. Toen het ziekenhuis me de pillen gaf om de miskraam op te wekken, zeiden ze dat het hele gebeuren een week in beslag kon nemen. Het advies was om de eerste vier dagen niet alleen te zijn, in het geval van ernstig bloedverlies moest er iemand bij zijn om te handelen – een afgebroken zwangerschap van veertien weken was op de rand van verplichte ziekenhuisopname.

Ik had natuurlijk M., en ook een goede vriendin toen M. voor werk een halve dag weg moest. En omdat hij op zondagavond nog iets belangrijks moest regelen voor de volgende dag, vroeg hij of ik misschien Nadine kon laten komen – mijn nichtje, drie weken jonger dan ik – maar die was op de Veluwe. Ik vroeg twee vriendinnen, maar beiden waren niet in Amsterdam.

Het wrange was dat mijn moeder natuurlijk direct naar Amsterdam zou zijn gekomen normaal gesproken, maar die was aan het overleven. Ik hoorde zelfs niets van haar, geen telefoontje, geen appje. Daardoor wist ik dat ze het zwaar had.

Uiteindelijk vroeg ik Rijk of hij zondagavond een film kwam kijken van vier tot acht, omdat M. een belangrijke afspraak heeft. Ik appte ook: Ze zeggen namelijk dat je beter niet alleen kunt zijn.

Ik had liever geen mannelijke vriend aan mijn zijde, maar alleen zijn tegen het advies in leek me onverstandig.

Hij stuurde terug: Ah kut, ik heb dan net met Pascalle afgesproken na lange tijd.

Ik dacht dat er nog een appje achteraan kwam, maar dat kwam niet.

Secondelang staarde ik naar zijn bericht. Het was een slag in mijn gezicht.

M. zei dat hij het waarschijnlijk niet goed begrepen had. Dat ik in ieder geval niks cynisch mocht terugsturen. ‘Hij was ook bij de begrafenis van Hans, hij heeft echt het beste met je voor.’

Maar dat appje is nu een week geleden.

Ik lees allerlei boeken door elkaar op zoek naar iets wat me kan helpen en tot nu toe heb ik erg veel aan het boek *It's OK That You're Not OK* van Megan Devine. De schrijfster verloor plotseling haar man en is daar kapot van. In het hoofdstuk dat ik gisteren las, adviseert ze een rouwkompas te maken: per dag bijhouden welke activiteit je heel even iets heeft verlicht en welke mensen je niet moet bellen in deze fase, omdat ze de verkeerde dingen zeggen. Bij haar schoonmoeder stond dat ze een fijn gesprek had over het regelen van de uitvaart, maar belangrijke reminder: ‘Niet met haar over gevoelens praten!’

Het klonk heel erg als iets wat voor mij ook kan werken. Zo heb ik genoteerd: ‘Niet meer Nadine opnemen als ik net slecht nieuws heb gehad.’ Toen ik haar – eigenlijk al tegen beter weten in – huilend opbelde om te vertellen dat mijn moeder uitgezaaide botkanker heeft en dat er niks meer aan te doen is, zei ze: ‘En waar voel je de pijn nu?’

Vrijdag 10 mei, Amsterdam

Vanochtend ging ik naar Delphine. Ik zei tegen haar dat Kris Jenner – de moeder van Kim Kardashian – ook een tumor